

Betreft: Kennisgeving van de beslissing van de Geschillendienst betreffende de klacht van vzw X tegen het Brussels Instituut voor Milieubeheer.

Mevrouw,

Wij hebben de klacht onderzocht die u hebt ingediend in naam van vzw X tegen het Brussels Instituut voor Milieubeheer (hierna "BIM" genoemd).

I. Uiteenzetting van de feiten

De opeenvolging van gebeurtenissen voorafgaand aan de neerlegging van uw klacht bij de Geschillendienst van BRUGEL (hierna de "Dienst") kan als volgt worden samengevat:

Op 11 september 2013 vraagt u een energiepremie B3 "Dakisolatie" aan bij het BIM.

Aangezien uw dossier niet volledig was, stuurt het BIM u een aanvraag om bijkomende informatie op 21 oktober 2013 waarin het u vraagt om "een bankuittreksel als bewijs van een overschrijving uitgevoerd voor 2 juli 2013 ten gunste van uw aannemer en met vermelding van de referentie van een factuur of een voorschot voor de werken waarvoor de premie werd aangevraagd (betaling van de EPB-controle vóór 2 juli aanvaard)" te bezorgen.

Via e-mail bezorgt u het BIM op 23 oktober 2013 een betalingsbewijs dat dateert van 13 september.

Op 11 maart 2014 kreeg uw aanvraag voor een premie B3 een negatief advies van het BIM om de volgende reden: *"Niet-naleving van de voorwaarden voor een premieaanvraag na 2 juli 2013; alle premieaanvraagdossiers die na 2 juli 2013 worden ingediend moeten vergezeld zijn van een betalingsbewijs van vóór 2 juli 2013, een factuur of van een voorschot op de werkzaamheden waarvoor de premie wordt aangevraagd. Het betalingsbewijs dat u voorlegt dateert van 13 september 2013 en de factuur dateert van 14 augustus 2013. (...)"*

Op 26 maart 2014 dient u via e-mail een klacht in tegen het BIM waarin u aangeeft dat u niet op de hoogte was van het feit er een voorschot diende te worden betaald vóór 2 juli 2013 en dat u er ervan uitgaat dat de stopzetting van het premiestelsel niet op u van toepassing was omdat *"de daadwerkelijke aanvraag van de werken werd ingediend op 19 juni 2013 op basis van een bestelbon daterend van 26 april 2013"*.

Op 8 mei 2014 stuurt het BIM u, in antwoord op uw klacht, een nieuwe weigeringsbrief voor premie B3 waarin het zijn negatieve beslissing van 11 maart 2014 herhaalt.

Omwille van uw ongenoegen inzake het antwoord van het BIM gaat u op 11 juli 2014 in naam van vzw X bij de Geschillendienst van BRUGEL (hierna "Dienst" genoemd) in beroep tegen de ongunstige adviezen van 11 maart en 8 mei 2014 van het BIM.

2. Ontvankelijkheid

Krachtens artikel 30 novies, paragraaf 1, 5° van de Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest¹ is de Geschillendienst van BRUGEL bevoegd om uitspraak te doen over een klacht betreffende de toekenning van een energiepremie afgeleverd door het BIM. Uw klacht is bijgevolg ontvankelijk.

3. Analyse van de feitelijke en juridische elementen

U hebt uw aanvraag voor een energiepremie B3 – 'Vloerisolatie' ingediend op 11 september 2013, hetzij na publicatie van het advies over de uitputting van het budget voor energiepremies van 17 juni 2013. Het is de datum van de indiening van de premieaanvraag en niet die van de daadwerkelijke aanvraag van de werken of die van de aanvang van de "werken" die bepaalt welk stelsel van algemene voorwaarden toepasselijk is.

Artikel 6 van het Besluit van de Brusselse Regering van 9 februari 2012 betreffende "de toekenning van financiële steun op het vlak van energie"², bepaalt dat:

"Wanneer wordt vastgesteld dat de budgettaire enveloppe overschreden zal worden, publiceert het BIM een bericht in het Belgisch Staatsblad, in de media die het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestrijken en op de website van het BIM. In dit bericht staat in welke periode de uitgaven in kwestie in aanmerking blijven komen voor de premie of de interestbonificatie binnen de grenzen van de budgettaire enveloppe waarvan sprake in Art. 4., § 1, 3°. Die periode kan niet korter zijn dan twee weken vanaf de datum van publicatie in het Belgisch Staatsblad. (...)"

Uw dossier was bijgevolg onderworpen aan de algemene voorwaarden inzake energiepremies 2013, versie van 8 juli 2013 en niet de versie van 29 april 2013.

Op het door u ingevulde aanvraagformulier van de premie, wordt de aanvrager van de premie aangeraden om op de website van het BIM, www.leefmilieu.brussels na te gaan of hij beschikt over de laatste versie van dit formulier.

In dit geval stelt de Dienst vast dat u het aanvraagformulier van de premie in de versie van 8 juli 2013 had moeten invullen aangezien dat de laatste versie was op de datum van uw verzoek.

Het Departement Energiepremies heeft zijn negatieve adviezen van 11 maart 2014 en 8 mei 2014 gerechtvaardigd op basis van de algemene voorwaarden voor energiepremies 2013 (versie van 8 juli 2013) en meer bepaald op punt 3 van deze voorwaarden. Deze algemene voorwaarden zijn het resultaat van het "uitvoeringsprogramma" dat werd goedgekeurd door de Brusselse Regering en dat aldus het juridisch kader vormt voor de toekenning van premies aan eindklanten voor rationeel elektriciteits- of gasgebruik.

¹ Art. 30 novies §1, 5° van de Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ingevoegd door de Ordonnantie van 20 juli 2011, B.S., 10 augustus 2011.

² Art. 6 van het Besluit van de Brusselse Regering van 9 februari 2012 betreffende "de toekenning van financiële steun op het vlak van energie", B.S., 21 februari 2012.

Punt 3 van deze algemene voorwaarden vermeldt aan welke voorwaarden moet worden voldaan opdat een premieaanvraag ontvankelijk zou zijn bij het departement Energiepremies van het BIM:

“De energiepremies 2013 zijn geldig voor de werken/installaties waarvan de eindfactuur (saldofactuur) is opgesteld tussen 1 januari 2013 en 31 oktober 2013 (...). Met betalingsbewijs (bankuittreksel of kassabonnetje voor de F-premies - Huishoudtoestellen) van vóór 2 juli 2013 van een factuur of van een voorschot op de werkzaamheden waarvoor de premie wordt aangevraagd.” (...)

De Geschillendienst heeft vastgesteld dat u een van de voorwaarden vermeld in het voornoemde punt 3 niet heeft nageleefd; u had geen enkel betalingsbewijs van vóór 2 juli 2013 bezorgd.

Het niet naleven van deze voorwaarde kan echter niet nadelig zijn voor vzw X omwille van de volgende redenen.

Vzw X is grotendeels gesubsidieerd door het ONE³, een instelling van openbaar nut, ten belope van 36,5% en door het overheidsbedrijf RTBF⁴, ten belope van 37,2% en is daardoor onderworpen aan de wet op de overheidsopdrachten.

Bij een overheidsopdracht “mag er enkel een voorschot worden betaald als tegenprestatie voor een gedeeltelijke uitvoering van de opdracht die werd opgeleverd en volgens de modaliteiten voorzien door de documenten van de opdracht in overeenstemming met de wet op de overheidsopdrachten.”⁵

In dit geval hebt u in maart 2013 een offerteaanvraag bekendgemaakt voor isolatiewerken van de vloeren van vzw X.

Op 23 mei 2013 heeft uw Raad van Bestuur leverancier Z weerhouden voor de uitvoering van deze werken. De officiële bestelbon betreffende het toewijzen van de werken werd op 19 juni 2013 aan uw aannemer verstuurd.

Ter vrijwaring van de gezondheid van de kinderen konden de werken enkel tijdens de sluitingsperiode van de crèche worden uitgevoerd, hetzij de eerste veertien dagen van augustus.

Bijgevolg was het juridisch gezien verboden om vóór 2 juli 2013 een voorschot te betalen omdat de werken nog niet werden uitgevoerd. Zodoende kon vóór deze datum geen enkele factuur worden vereffend.

De vzw X kon zich niet onttrekken aan de verplichtingen inzake overheidsopdrachten waaraan ze onderworpen was, ook al kenden de vzw en uzelf deze niet.

Bovendien stelt de Dienst vast dat u tussen de datum van de publicatie van het advies met betrekking tot de uitputting van de energiepremies 2013 en de uiterste datum voor het voorleggen van het betalingsbewijs slechts over veertien dagen beschikte voor het uitvoeren van de werken en de respectievelijke factuur te betalen en bijgevolg van de gevraagde premie te kunnen genieten.

³ Art. 1 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 17 juli 2002 betreffende de hervorming van het Office de la Naissance et de l'Enfance, afgekort “ONE”, B.S., 2 augustus 2002.

⁴ Art. 1, 1e alinea van het decreet van de Franse Gemeenschap van 14 juli 1997 betreffende het statuut van de Radio-Télévision belge de la Communauté française (RTBF), B.S., 28 augustus 1997.

⁵ Le Nouveau Droit des marchés publics en Belgique. De l'article à la pratique, ed. Larcier, pt 136, p. 96

De planning en de uitvoering van dergelijke werken vereisen in het algemeen een langere termijn aangezien er meerdere criteria spelen zoals de beschikbaarheid van de aannemer, de bestelling van de materialen, de sluiting van crèche, de goedkeuring van de Raad van Bestuur, enz.

Mede vanwege deze praktische redenen was het voor u onmogelijk om de wijziging van de algemene voorwaarden inzake energiepremies 2013 d.d. 17 juni 2013 na te leven.

De Dienst stelt tevens vast dat de algemene voorwaarden en meer bepaald punt 3, in casu, in strijd zijn met het begrip “betaling in mindering” zoals omschreven in artikel 2, 19° van het Koninklijk Besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken: *“betaling in mindering: betaling van een deel van de opdracht na verstrekte en aanvaarde prestaties”*

Het gaat hier om een conflict tussen twee normen van reglementaire aard en verschillende rangen: enerzijds zijn er de algemene voorwaarden voor de energiepremies genomen in uitvoering van het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 9 februari 2012 betreffende de toekenning van financiële steun op het vlak van energie en anderzijds het hierboven aangehaalde Koninklijk Besluit van 14 januari 2013.

In het onderhavige geval had dit conflict tot gevolg dat vzw X het recht werd ontzegd om aanspraak te kunnen maken op de premie B3 “Vloerisolatie”.

Op grond van de normenhiërarchie had het hierboven vermelde Koninklijk Besluit moeten primeren op de algemene voorwaarden voor de energiepremies op basis van het principe van de hiërarchische ondergeschiktheid en niet omgekeerd.

Kortom, de Dienst is van mening dat vzw X niet in de juridische en praktische mogelijkheid verkeerde om vóór 2 juli 2013 een betalingsbewijs voor te leggen.

4. Beslissing

Rekening houdend met al deze elementen verklaart de Geschillendienst van BRUGEL uw klacht ontvankelijk en gegrond.

De Dienst GELAST het Departement Energiepremies van het BIM om zijn negatief advies van 8 mei 2014 in te trekken en uw dossier opnieuw te onderzoeken rekening houdend met de elementen die in onderhavige beslissing werden uiteengezet.

De termijn voor de uitvoering van deze beslissing bedraagt 60 kalenderdagen te rekenen vanaf de dag waarop deze beslissing wordt bekendgemaakt.

In geval van niet-uitvoering door het BIM van onderhavige beslissing kunt u de zaak bij de Raad van Bestuur van BRUGEL aanhangig maken.

Bijgevoegd vindt u, ter informatie, een document betreffende de beroepsmogelijkheden tegen deze beslissing bij de Raad van State.

Hoogachtend

Lid van de Geschillendienst

Lid van de Geschillendienst

Cc: Mevr. V (BIM)